

Enligt sändlista

Beslut om utvidgning av Dammfallebäckens naturreservat i Norrköpings kommun samt fastställande av skötselplan för utvidgningen

Länsstyrelsen Östergötlands beslut

Länsstyrelsen utvidgar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken Dammfallebäckens naturreservat. Naturreservatets utvidgning framgår av den snedstreckade ytan omgiven av heldragen svart linje på bifogad karta, bilaga 1. Syfte och föreskrifter som anges i beslutet om bildande av Dammfallebäckens naturreservat 23 november 2023 (diarienummer 511-22240-2021; Bilaga 5) ska gälla också inom det utvidgade naturreservatet.

Beslutet riktar sig till allmänheten samt fastighetsägare och innehavare av särskild rätt vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Skäl för beslutet

Vid Dammfallebäcken-Fräkensjön finns prioriterade bevarandevärden knutna till äldre barrblandskog, våtmarks- och vattendragsmiljöer med strandskogar och skogar med lövträdsinslag. Bäckmiljön i Dammfallebäcken är en limnisk nyckelbiotop. Området är artrikt med många rödlistade arter och signalarter.

Områdets naturvärden, mångformighet, storlek och placering i landskapet bidrar till Länsstyrelsens bedömning att Dammfallebäcken efter inventeringar från 2006 och framåt är prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för områdesskydd i skog.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, (bilaga 4), för vad som anges för den utvidgade delen av naturreservatet (övriga delar har tidigare fastställt i länsstyrelsens beslut 23 november 2023, diarienummer 511-22240-2021). Förvaltare för den utvidgade delen ska, som tidigare beslutats för övrig del av naturreservatet, vara Länsstyrelsen Östergötland.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bland annat värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att utvidgningen av Dammfallebäckens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och med gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att utvidgningen av Dammfallebäckens naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att allemansrätten inte väsentligen påverkas av beslutet om utvidgningen av Dammfallebäckens naturreservat.

Agenda 2030, miljökvalitetsmål och ekosystemtjänster

Utvidgningen av naturreservatet Dammfallebäckens naturreservat är en del av uppfyllandet av Agenda 2030 (mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna; mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald) och av miljökvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

2026-05-08

511-511-16355-
2024

Länsstyrelsen bedömer att Dammfallebäckens naturreservat främst ger ett positivt bidrag till den *reglerande ekosystemtjänsten* global klimatreglering (kolinlagring i mark och i växande träd, samt torvbildning) samt den *understödjande ekosystemtjänsten* livsmiljöer (livsmiljöer för artrika och stabila ekosystem). Ett litet negativt bidrag ges till den försörjande *ekosystemtjänsten* fiberråvaror (träråvaror och bioenergi).

Ärendets handläggning

Dokumentation

Dammfallebäcken-Fräkensjöns naturvärden uppmärksammades i bland annat inventeringen "Myrar i Östergötland" 1980 och senare i Norrköpings kommunala naturvårdsprogram 1988. Vid naturinventeringar hos dåvarande MoDo skog 1996 beskrevs ytterligare värden och 2006 gjorde Länsstyrelsen i samarbete med markägaren Holmen skog en översyn av möjliga naturreservatsobjekt. Markägaren erhöll 2022 ersättning för skogens ekonomiska värden.

Den tillkommande delen om cirka 2,8 hektar domineras av en barrskogsbrant vars naturvärden inventerades av kommunen under andra halvan av 1990-talet. Markägaren kände inte till områdets värden varför det anmälades för avverkning under våren 2024. Det resulterade i en dialog om långsiktigt skydd följt av värdering och förhandling.

Reservatsbildning

En värdering av området för utvidgning genomfördes under hösten 2024 av Svefa på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Beslut om utbetalning av ekonomisk ersättning har tagits av Naturvårdsverket 2025-09-24.

Remiss och remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, Sveriges geologiska undersökning, Norrköpings kommun, Skogsstyrelsen, Vattenfall Eldistribution, OK Denseln, Naturskyddsföreningen i Norrköping och Östergötland samt Birdlife Östergötland.

2026-05-08

511-511-16355-
2024

SGU avstår från yttrande. Länsstyrelsen har fått svar från Norrköpings kommun, Skogsstyrelsen, Vattenfall Eldistribution, OK Denseln, Naturskyddsföreningen i Norrköping samt Birdlife Östergötland.

1. **Norrköpings kommun skriver:** Länsstyrelsen i Östergötland har skickat en remiss om utökning av Dammfallebäckens naturreservat i Norrköpings kommun. Utökningen omfattar 2,8 ha i anslutning till det befintliga reservatet. Området utgörs av delvis av kommunalt naturvärdesobjekt av regionalt värde. Reservatsbildningen berör ej kommunal mark.

Dammfallebäckens naturreservat pekas ut som "pågående Natur- och friluftsliv" i Norrköpings översiktsplan 2025. Översiktsplanens inriktning förhindrar inte en utvidgning av Dammfallebäckens naturreservat. Det befintliga reservatet berörs av riksintresse för transmissionsnätet för el som behöver beaktas vid utveckling.

2. **Skogsstyrelsen skriver:** Skogsstyrelsen tillstyrker att naturreservatet utvidgas enligt remisshandlingarna och har inget att erinra mot att föreskrifter i gällande beslut får gälla även i den utvidgade delen. Skötselplanen bedöms vara ändamålsenlig för att bevara livsmiljöer för de arter som är anpassade till området naturtyper.

Reservatet bedöms inte avsevärt försvåra pågående skogsbruk på angränsande skogsmark, då tillgängligheten för skogsbruksåtgärder på angränsande skogsmark inte försvåras av utvidgningen. Skogsstyrelsen utgår ifrån att metoder för bekämpning av den åttatandande granbarkborren som anges i gällande beslut från 2023 kommer att gälla även den utvidgade delen.

3. **Vattenfall Eldistribution skriver:** Vattenfall Eldistribution kan godkänna utvidgning av Dammfallebäckens naturreservat under förutsättning att följande riktlinjer efterföljs:

"Nytt naturområde invid luftledning - Vid bildande av nya naturområden, t ex naturreservat, Natura 2000-områden och vattenskyddsområden, gäller att restriktionerna inte får förhindra Vattenfall att utföra återkommande drift- och underhållsåtgärder som man är ålagda att utföra bl.a. enligt

2026-05-08

511-511-16355-
2024

Elsäkerhetsverkets föreskrifter. Reservatföreskrifterna får inte utgöra hinder för ledningshavaren att utöva de rättigheter som gäller enligt gällande ledningsrätt eller servitutsavtal bl.a. vad gäller återkommande underhållsarbeten som röjning av skogsgata.

Vattenfall skall ha:

- Full tillgång till luftledningarna med dess tillhörande delar.
- Vattenfalls personal och entreprenörer skall bl.a. kunna ta sig fram med alla för ändamålet anpassade fordon för att utföra erforderliga drift- och underhållsåtgärder utan att tillstånd eller anmälan erfordras.
- Rätt att för all framtid bibehålla elektrisk luftledning med tillbehör såsom stolpar, stag, linor samt jordtag och övriga säkerhetsan-ordningar för luftledningens bibehållande.
 - Rätt att fälla för luftledningen hinderliga eller för dess säkerhet farliga träd och buskar.
 - Rätt att utföra erforderliga markarbeten vid drift och underhållsåtgärder.
 - Rätt att inom området ta för luftledningens anläggande och bibehållande erforderlig sten, vilken inte upplagts för särskilt ändamål.
 - Rätt att uppföra ny luftledning eller markkabel eller till luftledningen tillhörande delar i befintlig ledningsgata.
- Vattenfall skall utöva rättigheterna så att området inte betungas mer än nödvändigt.

Naturvårdsförvaltaren får inte i luftledningens närområde ändra markanvändningen genom att exempelvis uppföra byggnad, parkeringsplats, stängsel eller annan anläggning eller anordna upplag så att luftledningens bibehållande enligt vid varje tidpunkt gällande säkerhetsföreskrifter äventyras.

4. **OK Denseln skriver:** Tack för att vi fått underlaget för påseende och ev yttrande. Från OK Denseln ser vi bara positivt på detta under förutsättningar att beslutshandlingarna 511-22240-21 rörande vår verksamhet från 2023-11-23 fortsatt gäller.
5. **Naturskyddsföreningen i Norrköping skriver:** Naturreseptatet Dammfallebäcken hyser höga naturvärden knutna till naturskogslika barrblandskogar, våtmarker och vattendragmiljöer med strandskogar och skogar med lövträdsinslag. Bäckmiljön i Dammfallebäcken är en limnisk

2026-05-08

511-511-16355-
2024

nyckelbiotop. Området är artrikt med många rödlistade arter och signalarter.

Utvidgningen är cirka 2,8 hektar och domineras av en barrskogsbrant som lämnats vid tidigare avverkning. Längs södra sidan och i sydost ingår en del yngre (cirka 30-årig) granskog som en del av kantzonen längs vattendraget. I utvidgningen ingår även en barrskogsnyckelbiotop. Här finns en fin mossflora med exempelvis vedtrappmossa och grön sköldmossa på barrved och på en grov asp i fastighetsgränsen växer aspfjädermossa. Terrängen är nordvänd med cirka 20 meters höjdskillnad. Uppe på bergen står en gles hållmarksskog. En kraftledning går genom området.

Genom beslutet om utvidgningen tillförs ytterligare naturvärden till reservatet. Genom skötselplanens åtgärder kommer områdets naturvärden att bevaras och på sikt höjas. De gynnar biologisk mångfald i området och efterliknar så långt som möjligt naturliga förhållanden.

Naturskyddsföreningen är mycket positiva till utvidgningen av Dammfallebäckens naturreservat samt de föreskrifter och skötselåtgärder som följer förslaget till beslut.

6. **Birdlife Östergötland skriver:** Vi har gått igenom skötselplanen och anser att det är en utmärkt idé att utöka naturreservat. Föreningen ställer sig därmed positiv till bildandet av ett nytt naturreservat enligt kriterierna som bifogats.

Utifrån skötselplanen är detta bedömt en mycket positiv utveckling för fågellivet på plats. Bäckområdet bidrar med stora naturvärden som på sikt kan gynna den biologiska mångfalden. Dock är området troligen inte välbesökt av fågelskådare och på artportalen finns enbart ett fåtal inrapporterade observationer, så en framtida inventering hade varit gynnsam för att uppdaga vilka ytterligare fåglar som besöker området. Då platsens hydrologi skall återställas och lämnas orörd så kommer artrikedomen med all sannolikhet bara bli bättre över tid. Vi lämnar följande synpunkter på områdets skötselplan:

-En inventering av området under häckningstiden nu på våren är att rekommendera för att se över traktens artrikedom när det kommer till fåglar. Detta kan ge utökad

2026-05-08

511-511-16355-
2024

insikt i hur en kan bidra till att öka områdets naturvärden genom punktinsatser för hotade fågelarter.

Bemötande av inkomna remissvar

Länsstyrelsen tackar för inkomna yttranden.

1. Gällande Norrköpings kommuns yttrande så föranleder det inga justeringar. Angående riksintresset för eldistribution så är friskrivningar för ledningarnas underhåll och skötsel hanterade i befintligt beslut och förtydligas ytterligare nedan.
2. Gällande Skogsstyrelsens yttrande så föranleder det inga justeringar.
3. Gällande Vattenfall Eldistributions yttrande bedöms kraven uppfylla i tidigare beslut om Dammfallebäckens naturreservat där även framförande av ledningsägares fordon hanterats under föreskriften A4. Vattenfall Eldistribution gav samma svar vid den remissen under 2023. Länsstyrelsen bedömer att det även innefattar att "inom området ta för luftledningens anläggande och bibehållande erforderlig sten, vilken inte upplagts för särskilt ändamål". Med slutet på meningen tolkar Länsstyrelsen att det till exempel inte ska påverka sten som finns i bäckmiljön (i vissa fall återförd i restaureringssyfte) eller som utgör kultur- eller fornlämning.
4. Gällande OK Denseln så gäller tidigare föreskrifter för Dammfallebäckens naturreservat även inom den utvidgade delen.
5. Gällande Naturskyddsföreningen i Norrköpings yttrande så föranleder det inga justeringar.
6. Gällande Birdlife Östergötlands yttrande påtalas att grundkunskapen om fågellivet sannolikt är starkt begränsad och att föreslagna åtgärder i vattendraget mm kommer att gynna fågelfaunan. Föreningen föreslår att inventering av fågellivet prioriteras. Länsstyrelsen skriver in som förslag i skötselplanen att en inventering vore värdefull, i mån av resurser. Eventuellt kan det genomföras som en del i uppföljning av genomförda våtmarks- och vattendrags-åtgärder.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövdingen Gunilla Svantorp med naturvårdshandläggaren Jens Johannesson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Marina Verbova, samhällsplaneraren Sara Lilljebjörn, länsjuristen Anna Isaksson och antikvarien Malin Svarvar medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

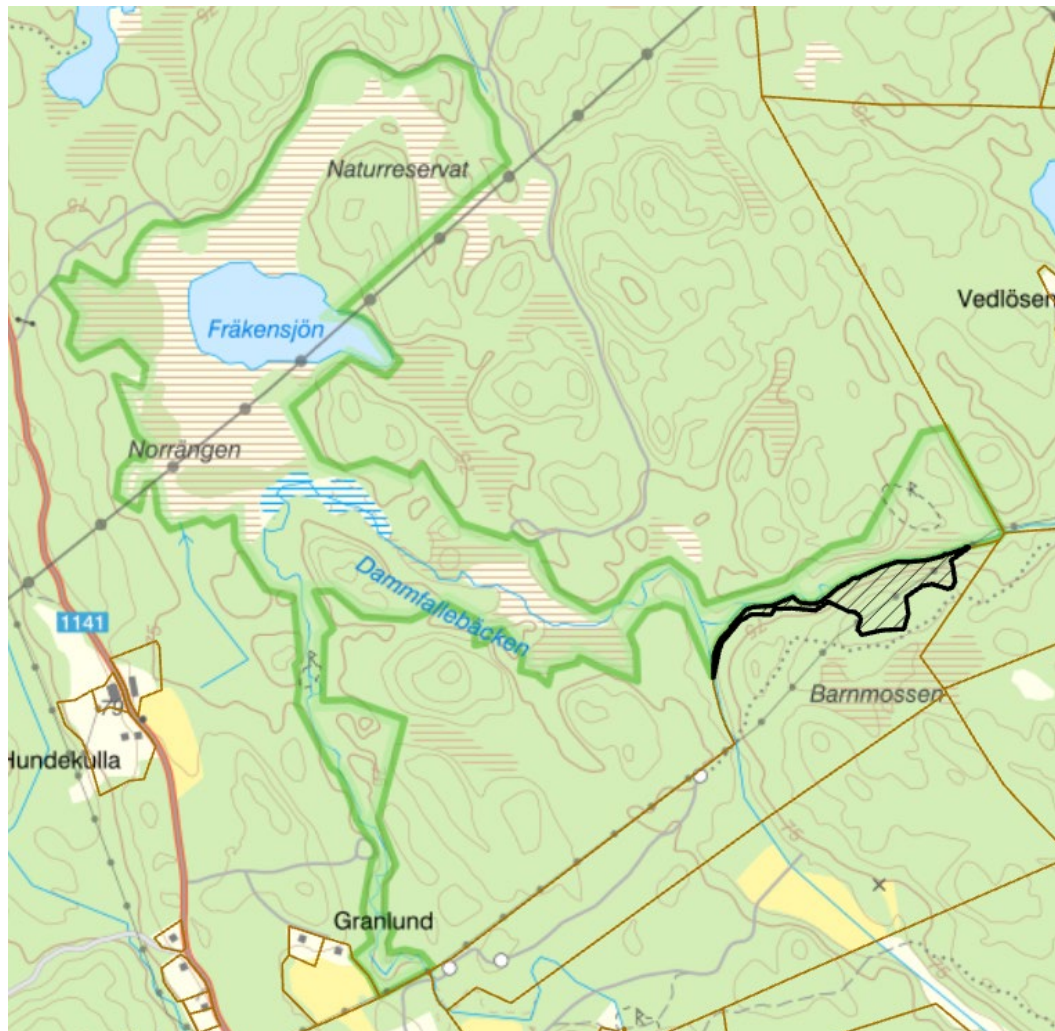
Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Sändlista
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan
5. Beslut och skötselplan Dammfallebäcken 2023

Bilaga 1

Karta tillhörande Länsstyrelsens förslag till beslut om utvidgning av Dammfallebäckens naturreservat beslutat 2026-05-08. Objektsnummer (NVR-id) 2060481, dnr 511-16355-24. © Bakgrundskartor Lantmäteriet.

Bilaga 2

Sändlista

Finns hos Länsstyrelsen

Bilaga 3

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Östergötland antingen via e-post; ostergotland@lansstyrelsen.se, eller med post; Östgötagatan 3, 58186 Linköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

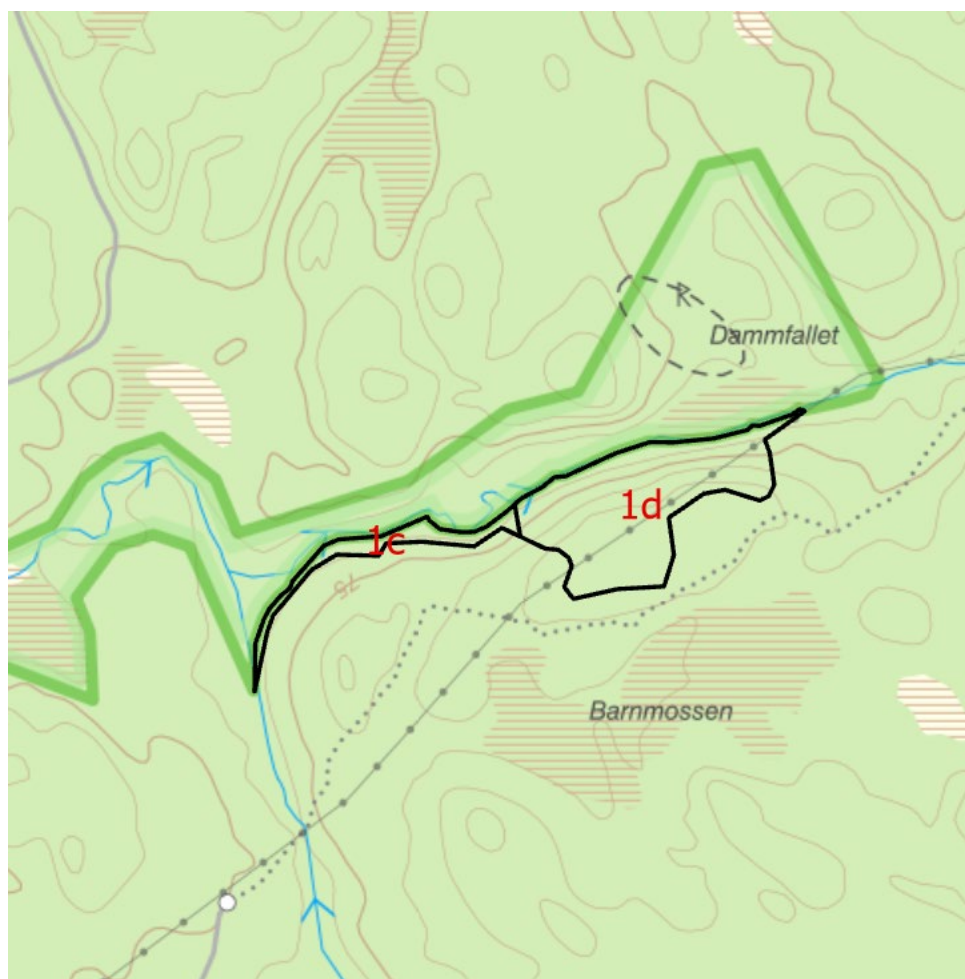
Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, ostergotland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 50 00. Ange diarienumret för detta ärende. Numret finns uppe till höger på första sidan.

Skötselplan för utvidgad del av Dammfallebäckens naturreservat.

Utvidgad del kommer att ingå i skötselområde 1c (0,4 hektar) och 1d (2,4 hektar).

Skötselområden

Figur 1. Karta över utvidgningens delområden.

1c) Barrblandskog som är angiven till 106 år (2022) med en del inslag av klibbal och asp längs bäcken. Skogen består av kantzoner som lämnats vid tidigare avverkning. Längs södra sidan och i sydost ingår en del yngre (cirka 30-årig) granskog som en del av kantzonen längs vattendraget. Även utvidgningen inom Tolskepp 1:40 (södra sidan vattendraget) består av yngre granskog, eventuellt något 10-tal år äldre än den 30-åriga skogen.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Skötselområdet ska bibehålla och utveckla höga naturvärden knutna till barrblandskog och sumpskog av omväxlande bördighet.
- Skogen har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd samt lågor. Omvälvande störningar i form av exempelvis insektsangrepp eller brand, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling.
- Typiska arter av mossor och kärlväxter förekommer. Utpekade livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 (9010 "taiga") ska uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Arter knutna till dessa miljöer ska fortleva på lång sikt och helst öka i sin utbredning eller populationsstorlek.

Åtgärder för att nå bevarandemål och gynnsamt tillstånd

I hela område 1c, 1d kan hydrologisk återställning av bäckmiljön och dess våtmarker, inklusive skapande av död ved av bland annat gran och klibbal, bli aktuell. I samband med det även röjning av igenväxningsvegetation. Hänsyn tas till eventuella kulturmiljöer. I granskogen (planterad gran cirka 40-årig) bedöms inga åtgärder behövas. Skogen utgör beskuggning till bäcken och mindre delar kan påverkas av höjd markfuktighet. Om angrepp av granbarkborre sker kan åtgärder sättas in (fälla, barka) om det anses nödvändigt.

1d) Barrskogsnyckelbiotop längs norra sidan (gammal gran och överst hållmarksskog av tall) och i dalbotten är ett tidigare slätterkärr nu bevuxet med klibbal. I öster en ledningsgata som sköts av Vattenfall. På södra sidan vidtar en nyckelbiotop (utvidgningen) som nu tillförs naturreservatet. Här finns en fin mossflora med exempelvis vedtrappmossa och grön sköldmossa på barrved och på en grov asp i fastighetsgränsen växer aspfjädermossa. Terrängen är nordvänd med cirka 20 meters höjdskillnad. Uppe på bergen står en gles hållmarksskog. En kraftledning går genom området.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Skötselområdet ska bibehålla och utveckla höga naturvärden knutna till barrblandskog och sumpskog av omväxlande bördighet.
- Skogen har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd samt lågor. Omvälvande störningar i form av exempelvis insektsangrepp eller brand, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling.
- Typiska arter av mossor och kärlväxter förekommer. Utpekade livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 (9010 "taiga") ska uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Arter knutna till dessa miljöer ska fortleva på lång sikt och helst öka i sin utbredning eller populationsstorlek.

Åtgärder för att nå bevarandemål och gynnsamt tillstånd

I hela område 1c, 1d kan hydrologisk återställning av bäckmiljön och dess våtmarker, inklusive skapande av död ved av bland annat gran och klibbal, bli aktuell. I samband med det även röjning av igenväxningsvegetation. Sluttningen och branten lämnas orörd. Eventuell föryngrande asp i brynen mot till exempel ledningsgatan kan gynnas som framtidsträd för aspfjädermossa.

I hållmarksskogen kan eventuellt åtgärder övervägas om mängden yngre gran eller tall som växer upp i kronor på äldre tall blir stor. Då kan några grupper av äldre, vidgreniga hållmarkstallar friställas från unga träd för att bibehålla en solbelyst stam. Större delen av hållmarken lämnas dock helt orörd till naturlig dynamik med till exempel torka. Ledningsgatan sköts av ledningsägaren efter de behov som finns.

Inventeringar

Sedan tidigare finns förslag på att öka kunskapen om naturreservatets insektsfauna och våtmarksflora, nedan*. I samband med utvidgningen av naturreservatet har frågan om inventering av områdets fågelfauna väckts. I mån av resurser kan en inventering av fågelfaunan genomföras, eventuellt som en del i uppföljningen av genomförda våtmarks- och vattendragsåtgärder.

Inventering (komplettering)	
Inventering av fågelfauna, eventuellt som en del i uppföljningen av genomförda våtmarks- och vattendragsåtgärder.	

*Uppföljning av våtmarkernas flora och fauna vore värdefullt då det kan påverka motiven för skötsel och öppethållande. Då miljöer med skogliga svämplan och äldre brynmiljöer mot vatten är lite undersökta i länet kan det motivera ytterligare inventeringar av bland annat insektsfauna inom reservatet.

Inventering	
Insekter i våtmarksmiljö och barrblandskog	
Florainventering, eventuellt med fokus på våtmarker	

Grön sköldmossa

1d, skogen i branten är grov, har ett rikt lövinslag samt död ved.

1d, hållmarksskogen ovan branten domineras av äldre, cirka 130-140 årig, tall med ett uppslag av yngre tall.

Bildande av Dammfallebäckens naturreservat i Norrköpings kommun och fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsen Östergötlands beslut

Länsstyrelsen förklarar det område som framgår av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Området omfattar del av fastigheten Hundekulla 2:1 i Norrköpings kommun. Syfte, föreskrifter och skötselplan för reservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. § 4 miljöbalken.

Naturreservatets namn ska vara Dammfallebäcken.

Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med reservatet

Syftet med Dammfallebäckens naturreservat är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av äldre barrblandskog, våtmarks- och vattendragmiljöer med strandskogar, skogar med lövträdsinslag och områden med biologiskt kulturarv. Områdets helhetskaraktär med öppna och skogklädda våtmarker, opåverkade vattenmiljöer och äldre skogar och dessa miljöers biologiska mångfald bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att områdets skogar, våtmarker och vattendrag med dess flora och fauna utvecklas fritt under inverkan av naturliga störningsregimer. Små skötselinsatser kan bli aktuella för att bevara biologiskt kulturarv som gläntor och odlingspår, kulturlämningar och öppna våtmarkstyper som hävdats eller hållits öppna av återkommande is. Mindre avsnitt med tallinslag som är präglade av brand samt utvecklingsmark med tallprägel bör om möjligt brännas i lämpliga intervall. I avvaktan på naturvårdsbränning kan brandefterliknande åtgärder som friställning av enstaka tallar samt skapande av enstaka grupper av död tallved bli aktuellt. I de delar av som utgör lövrik barrnaturskog eller som inte översvämmas i tillräcklig grad bibehålls ett lövträdsinslag genom att inträngande granföryngring hålls efter. Bäckmiljöer och eventuell dikningspåverkad våtmark återfår naturliga strukturer genom restaurering. I och med detta säkras så långt som möjligt habitat och substrat för de hotade, sällsynta och hänsynskrävande arterna och därigenom möjligheten för deras fortlevnad. Friluftslivets möjlighet till besök ska underlättas genom att bland annat information om området tillhandahålls.

Föreskrifter

Förutom de föreskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. uppföra torn, byggnad, mast, vindkraftverk eller annan anläggning, eller att uppföra ledning i luft eller mark;
3. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon eller andra farkoster;
4. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för ledningsägares fordon vid elledningars tillsyn, underhåll, reparation och ombyggnation efter fastighetsägarens givna anvisningar och avstämning med reservatsförvaltaren samt för fyrhjuling eller annat liknande mindre fordon vid uttransport av fällt vilt;
5. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
6. tillföra växtnäringssämnen eller jordförbättringsmedel, tillföra kalk eller andra använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
7. gräva upp växter;
8. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
9. anordna upplag.

Förbuden i A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet utan att någon ytterligare ersättning utbetalas:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. dokumentation i form av uppföljning av reservatets utveckling av bevarandemål och naturvärden, effekter av skötselåtgärder samt inventering av områdets naturvärden;
3. om stora angrepp av granbarkborre till följd av stormfällningar eller torka riskerar att vara oförenligt med det planerade reservatets syfte inklusive prioriterade naturvärden kopplade till granskog, kan angripna granar eller färska granolagor barkas om länsstyrelsen bedömer att det behövs. Eventuella åtgärder vidtas i samråd mellan länsstyrelsen och berörd markägare;
4. friställa grova eller vidgreniga träd från konkurrerande träd utan naturvärden;
5. lövskogsdominerade delar hålls fria från föryngrande gran och kultur- och fornlämningar i området vårdas och synliggörs;

6. inom ramen för syftet med naturreservatet kan riktade åtgärder för hotade arter bli aktuella i delar av området, såsom småskalig markstörning;
7. återställande av hydrologi till naturliga flöden och nivåer, hydrologisk återställning i andra naturtyper efter behov samt att åtgärda diken och igenväxning liksom bekämpning eller borttagande av för området invasiva främmande arter;
8. restaurering av åfåra med tillhörande svämplan som innefattar åtgärder vid vandringshinder för att möjliggöra fiskvandring, tillförsel av död ved samt återförsel av rensningsmassor av block och sten från omgivningarna till ån;
9. iordningställande, markering och underhåll av eventuella friluftsanläggningar, som informationstavlor, vandringsled och parkeringsplats samt eventuellt ytterligare anordning för friluftslivet.

Bestämmelserna i B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

C. Länsstyrelsen bestämmer att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. ta ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
2. störa djurlivet genom att till exempel klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur med undantag av enstaka individer för artbestämning i vetenskapligt syfte;
3. gräva upp kärlväxter, plocka mossor, lavar eller svampar med undantag av matsvamp;
4. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

5. anordna tävlingar för mer än 150 personer eller bedriva lägerverksamhet. Tillstånd behöver dock ej sökas om tävlingarna enbart nyttjar basvägarna till fots, enligt bilaga 3, för passage genom området;
6. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Förbuden i C-föreskrifterna har bestämts med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1 till B9. Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för att samla ryggradslösa djur genom hävning eller plockning och i samband med det ta enstaka individer för artbestämning.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för nyttjande och skötsel av befintliga anläggningar och basvägar för skogsbruket i nuvarande omfattning och enligt servitut och avtal så som;

- befintliga jaktorn och bäckövergångar (spångade) samt markägarens basvägar enligt bilaga 3.

- drift, underhåll, reparation och ombyggnation av de kraftledningar som går genom naturreservatet, inom ramen för gällande nätkoncession, ledningsrättsservitut eller nyttjanderätt, inklusive avverkningar i kraftledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för arbetet. Vid alla tillfällen utom under akut pågående driftstörning sker avstämning med Länsstyrelsens reservatsförvaltare för att gemensamt finna bäst framkomliga väg.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare av naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Vid Dammfallebäcken-Fräkensjön finns prioriterade bevarandevärden knutna till äldre barrblandskog, våtmarks- och vattendragsmiljöer med strandskogar och skogar med lövträdsinslag. Bäckmiljön i Dammfallebäcken är en limnisk nyckelbiotop. Området är artrikt med många rödlistade arter och signalarter.

Områdets naturvärden, mångformighet, storlek och placering i landskapet bidrar till Länsstyrelsens bedömning att Dammfallebäcken efter inventeringar från 2006 och framåt är prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för områdesskydd i skog.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Dammfallebäckens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan eller detaljplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Dammfallebäckens naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i den omfattning det behövs, göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att naturreservatsbildningen inte medför negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet. Ordningsföreskrifterna ska samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Agenda 2030, miljö kvalitetsmål, ekosystemtjänster, klimatanpassning

Bildandet av Dammfallebäckens naturreservat är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen *Levande sjöar och vattendrag*, *Myllrande våtmarker*, *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv* om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat. Det är också en del av uppfyllandet av FN:s konvention om biologisk mångfald och de globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030 och då särskilt mål nummer 15, Ekosystem och biologisk mångfald.

Länsstyrelsen bedömer att Dammfallebäckens naturreservat bidrar med flera olika ekosystemtjänster tack vare bevarande av biologisk mångfald och varierande miljöer som är basen för många andra ekosystemtjänster. Skogs- och våtmarksmiljöerna fungerar som livsmiljö men även som en form av klimatanläggning och reningsverk. De olika livsmiljöerna fyller funktioner som lek- bo-, skydds- och rastplatser. Bevarandet av en variation av livsmiljöer och en hög biologisk mångfald bidrar till ett landskap som är generellt bättre rustat för klimatförändringar.

Våtmarkerna och de meandrande och opåverkade vattenmiljöerna är särskilt viktiga för vattenbalansen i landskapet. Här finns en stor möjlighet att buffra/ta emot stora nederbörds mängder men även att utgöra ett vattenmagasin i landskapet vid torka. Bäckmiljön har endast begränsad påverkan av rensning och liknande störningar. Med bland annat tillförsel av död ved (aktivt eller naturligt) kommer avrinningen ytterligare bromsas och den vattenhållande förmågan förbättras till en naturlig ursprungsnivå. Ett förändrat klimat kan bland annat innebära en accelererande igenväxning av öppna våtmarker genom torrare eller mer näringsrika förhållanden och om årlig isläggning av öppna mader blir ovanligare. För att bevara bland annat våtmarkstyper kan anpassad skötsel krävas.

Ärendets handläggning

Dokumentation och reservatsbildning

Områdets naturvärden uppmärksammades i bland annat inventeringen "Myrar i Östergötland" 1980 och senare i Norrköpings kommunala naturvårdsprogram 1988. Vid naturinventeringar hos dåvarande MoDo skog 1996 beskrevs ytterligare värden och 2006 gjorde Länsstyrelsen i samarbete med markägaren Holmen skog en översyn av möjliga naturreservatsobjekt. Markägaren erhöll 2022 ersättning för skogens ekonomiska värden.

Övrigt

Biologiskt kulturarv som är nämnt i reservatets syfte är enligt Riksantikvarieämbetets definition "ekosystem, naturtyper, arter och biologiska strukturer som uppstått, utvecklats, eller gynnats genom människans nyttjande av landskapet och vars långsiktiga fortlevnad förutsätter eller påverkas positivt av brukande och skötsel". Det är med andra ord kulturpräglad natur som på ett eller annat sätt bidragit till att gynna biologiska värden. Det biologiska kulturarvet är främst knutet till äldre, förindustriella markanvändningsformer (t.ex. utmarksbete, slätter och vedtäkt), medan mer sentida markanvändningsformer (t.ex. rationellt skogsbruk och konventionellt åkerbruk) sällan skapat värden som vi idag betecknar som ett biologiskt kulturarv. En exakt tidsgräns mellan äldre och modern markanvändning är sällan möjlig att dra, utan det är snarare typen av verksamhet som är avgörande.

Remissyttranden

Förslaget remitterades till berörda mark- och sakägare samt övriga intressenter enligt sändlista under perioden 2023-06-26 till 2023-10-01. Remissen kompletterades 2023-08-18 med Svenska kraftnät, Vattenfall och OK Denseln. Svar har inkommit från OK Denseln, Vattenfall, Svenska kraftnät, Riksantikvarieämbetet, Östergötlands ornitologiska förening, Norrköpings kommun och Skogsstyrelsen. Sveriges geologiska undersökning meddelar att man avstår från att yttra sig.

Svenska kraftnät skriver "I området för det förslagna naturreservatet har Svenska kraftnät en befintlig 400 kV-ledning mellan Glan och Kolstad. Ledningen är viktig för landets elförsörjning. Det är angeläget att denna anläggning även i framtiden kan förvaltas, repareras och underhållas, inklusive ombyggnation, enligt de krav och riktlinjer som gäller för el-nätsverksamhet. Med ombyggnation avses att byta ut hela, eller delar av, ledningen inom befintlig koncession.

För ledningen mellan Glan och Kolstad planeras i närtid ett revisionsprojekt där byte av topplinor ingår. För detta arbete krävs att Svenska kraftnät har tillträde till alla ledningens stolpar. Svenska kraftnät kommer att använda ledningsgatan för framkomlighet till stolpar.

Svenska kraftnät har ledningsrätt för den befintliga ledningen. Ledningsrätt innebär att Svenska kraftnät har rätt att i skogsgatan röja befintlig vegetation samt inom annat område, så kallat sidoområde (cirka tio meter), fälla för ledningen hinderliga och farliga träd. För ledningens tillsyn, underhåll och reparation ska Svenska kraftnät äga rätt att ta väg till anläggningen varvid Svenska kraftnät, i den mån detta kan ske, ska iaktta fastighetsägarens givna anvisningar beträffande rätten att ta väg över fastigheterna.

För att underhålla befintliga ledningar i området krävs i skogsmark en röjd gata av varierande bredd. Underhållsröjning och avverkning av för ledningen hinderliga och farliga träd i sidoområdet utförs normalt vart åttonde år med en mellanliggande röjningsbesiktning. Svenska kraftnät vill poängtera att det i aktuellt område har Svenska kraftnät under långt tid, med intervaller om åtta år, avverkat träd i sidoområden för att garantera luftledningarnas person- och driftsäkerhet. Svenska kraftnäts kontinuerliga underhållsarbete har därmed bidragit till den nu aktuella miljön kring kraftledningarna.

Svenska kraftnät tar givetvis hänsyn till skyddade områden och samråder med Länsstyrelsen där det finns behov i samband med planerade underhållsåtgärder. Det är mycket viktigt att de rättigheter som finns i befintligt ledningsrättsbeslut kommer att kvarstå om området skulle bli ett naturreservat och att rättigheterna säkerställs i föreskrifterna för reservatet. Svenska kraftnät använder sig av maskiner vid avverkning och framkomlighet, varför det är viktigt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar denna möjlighet.

Svenska kraftnät vill även framhålla behovet av ytterligare kraftledningar i området för att kunna omhänderta och överföra el i regionen. I samtliga nyanläggningsprojekt tas mycket stor hänsyn till bevarandevärden samt till den natur och miljö som en ny anläggning påverkar. Ytterst är det dock samhällets behov av att få el producerad och överförd från produktionskällan till de platser där konsumtionen sker, som motiverar att nya kraftledningar behöver byggas.

Mot bakgrund av ovan föreslår Svenska kraftnät att undantaget från reservatföreskrifterna får följande lydelse: *Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för drift, underhåll, reparation och ombyggnation av kraftledning som går genom naturreservatet, inom ramen för gällande nätkoncession, ledningsrätt servitut eller nyttjanderätt, inklusive avverkningar i kraftledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för arbetet. Svenska kraftnät ber Länsstyrelsen att ändra föreslagen reservatsföreskrift så att ovan synpunkter beaktas*".

Vattenfall Eldistribution AB har elnätanläggning i området i form av en 12 kV ledning i området söder om Dammfallets fd bosättning. Vattenfall framhåller att: restriktionerna inte får förhindra Vattenfall att utföra återkommande drift- och underhållsåtgärder som man är ålagda att utföra bl.a. enligt Elsäkerhetsverkets föreskrifter. Reservatföreskrifterna får inte utgöra hinder för ledningshavaren att utöva de rättigheter som gäller enligt gällande ledningsrätt eller servitutsavtal bl.a. vad gäller återkommande underhållsarbeten som röjning av skogsgata.

Vattenfall skall avlämna följande yrkanden d.v.s. att Vattenfall skall ha:

- Full tillgång till luftledningarna med dess tillhörande delar. Vattenfalls personal och entreprenörer skall bl.a. kunna ta sig fram med alla för ändamålet anpassade fordon för att utföra erforderliga drift- och underhållsåtgärder utan att tillstånd eller anmälan erfordras.
- Rätt att för all framtid bibehålla elektrisk luftledning med tillbehör såsom stolpar, stag, linor samt jordtag och övriga säkerhetsanordningar för luftledningens bibehållande.
- Rätt att fälla för luftledningen hinderliga eller för dess säkerhet farliga träd och buskar.
- Rätt att utföra erforderliga markarbeten vid drift och underhållsåtgärder.
- Rätt att inom området ta för luftledningens anläggande och bibehållande erforderlig sten, vilken inte upplagts för särskilt ändamål.
- Rätt att uppföra ny luftledning eller markkabel eller till luftledningen tillhörande delar i befintlig ledningsgata.

Vattenfall skall utöva rättigheterna så att området inte betungas mer än nödvändigt. Naturvårdsförvaltaren får inte i luftledningens närområde ändra markanvändningen genom att exempelvis uppföra byggnad, parkeringsplats, stängsel eller annan anläggning eller anordna upplag så att luftledningens bibehållande enligt vid varje tidpunkt gällande säkerhetsföreskrifter äventyras.

I föreskrifterna framgår ”Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar i nuvarande omfattning, efter tillstånd av Länsstyrelsen, och enligt servitut och avtal såsom; underhållsröjning av befintliga ledningsgator”. Vattenfall måste ha möjlighet att utföra drift och underhållsarbeten som erfordras vid pågående driftstörning utan samråd eller anmälan till reservatsförvaltaren.

Riksantikvarieämbetet bidrar med flera förslag till förbättringar och förtydliganden bland annat har registrerade lämningar i Kulturmiljöregistret fått unika identifikationsnummer. I förslaget till skötselplan används de äldre numren som kan vara samma i andra län om sockennamnen är samma.

Vidare att i skötselplanen beskrivs att det finns ett flertal övriga lämningar och spår efter äldre tiders bruk, vanligen kallade övriga kulturhistoriska lämningar. Detta är lämningar som inte tillfullo uppfyller KML:s (Kulturmiljölagen) olika rekvisit, varför de inte har fullt skydd i KML. De skyddas normalt genom Skogsvårdslagens §30, men det är osäkert om den gäller i ett område som är skyddat enligt MB. Här är det bra om det i skötselplanen framgår att dessa lämningar har ett bevarandevärde i reservatet.

Under plandelen kan det beskrivas under de olika skötselområdena eller i punktlistan under rubriken Disposition och skötsel av mark, hur forn- och kulturhistoriska lämningar ska skötas så att lämningen bevaras. Förslagsvis att lämningen och dess omedelbara närområde frihuggs och röjs från träd och buskar. Detta för att rötter på växande träd och buskar inte ska skada lämningens yttre och inre strukturer, minimera risker för vindfällen och för att synliggöra lämningen. Synliggörandet innebär även ett tillskott för friluftslivet. Det vore även värdefullt med en beskrivning av vad biologiskt kulturarv innebär.

Östergötlands Ornitologiska Förening (ÖgOF) har beretts möjlighet att ge ett yttrande i rubricerade ärende. Vi har för att få bättre lokalkännedom kontaktat Fågelföreningen i

Norrköping (FiNk) för synpunkter och föreningarna ger här ett gemensamt yttrande där vi främst utgår från från ornitologiska aspekter.

Ytterst få fågelskådare besöker det område som föreslås som naturreservat. Därför finns inga relevanta uppgifter om de ornitologiska värdena härifrån. Av remissen framgår dock områdets mosaik av olika naturtyper vilket borgar för ett tämligen rikt fågelliv, låt vara troligen sammansatt av tämligen triviala arter. Inslaget av äldre och delvis flerskiktad skog betyder dock att mer skyddsvärda arter såsom duvhök och talltita har förutsättningar att häcka inom området.

Föreningarna anser att det är glädjande att området avsätts som naturreservat. Förslaget inklusive skötselplanen är väl genomarbetat med en målmedveten inriktning på att bevara områdets naturvärden. Vi tillstyrker remissen tillfullo.

Norrköpings kommun meddelar att man ställer sig bakom förslaget.

OK Denseln svarar genom ordföranden med tack för att vi fått ta del av handlingarna och att vi fått möjlighet att yttra oss över förslaget. Vi är generellt positiva till naturreservat under förutsättning att vi kan utöva aktiviteter upp till 150 personer som också framgår av dokumentet. Det skulle förenkla för oss (och för er handläggning?) om det är möjligt att vi i samband med tävlingsarrangemang, dvs t.ex. vid anordnande av en orienteringstävling med mer än 150 deltagare, få möjlighet att använda basvägarna utan att tillstånd behöver sökas. Föreslår därför nedanstående tillägg (understruken text) till C punkt 5

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd: 5. anordna tävlingar för mer än 150 personer eller bedriva lägerverksamhet. Tillstånd behöver dock ej sökas om tävlingarna enbart nyttjar basvägarna till fots, enligt bilaga 3, för passage genom området.

Skogsstyrelsen är positiv till bildande av naturreservatet och bedömer att pågående skogsbruk på angränsande skogsmark inte avsevärt försvåras, då nyttjande av befintliga basvägar, genom delar av reservatet är tillåtet enligt bilaga 3 i remissunderlaget. I bilaga 3 står dock endast att de i kartan markerade basvägarna är de som markägaren behöver nyttja för att nå produktionsskog på fastigheten men det framgår inte att markägaren har tillåtelse att nyttja basvägarna. Detta bör förtydligas och finnas med i föreskrifterna. Skogsstyrelsen tillstyrker för övrigt att naturreservatet bildas enligt förslag till beslut och skötselplan.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttrandet

Gällande behov hos ledningsägare (som vid reservatets bildande är Svenska kraftnät och Vattenfall) har Länsstyrelsen skrivit in att undantag ska gälla för framförande av motordrivet fordon: ”Undantag gäller för fyrhjuling eller annat liknande mindre fordon vid uttransport av fällt vilt samt för Svenska kraftnät och Vattenfall vid elledningars tillsyn, underhåll och reparation efter fastighetsägarens givna anvisningar och avstämning med reservatsförvaltaren;”

(Med avstämning avses att Länsstyrelsens reservatsförvaltare får kännedom om planerade körningar och vid behov kan diskutera alternativa vägar på plats för att undvika negativ påverkan på naturvärden).

För att ytterligare komplettera och förenkla ledningsägarnas arbete har efter avsnitt med föreskrifter skrivits in att *Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för...* ”drift, underhåll, reparation och ombyggnation av kraftledning som går genom naturreservatet, inom ramen för gällande nätkoncession, ledningsrättsservitut eller nyttjanderätt, inklusive avverkningar i kraftledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för arbetet. Vid alla tillfällen utom under akut pågående driftstörning sker avstämning med Länsstyrelsens reservatsförvaltare för att gemensamt finna bäst framkomliga väg”.

(Här framgår då att vid akut pågående driftstörning t ex snöfall som lägger träd över ledningen, så kan åtgärd göras utan samråd eller anmälan till reservatsförvaltaren, av Länsstyrelsen kallat avstämning). Vid planerade arbeten ser Länsstyrelsen fördelar för alla parter att kontakt tas för att stämma av bästa vägval, vilket alla kan vinna på.

När det gäller möjlighet att "ta för luftledningens anläggande och bibehållande erforderlig sten, vilken inte upplagts för särskilt ändamål" är det på ledningsägarens ansvar att sten inte tas från kulturmiljö skyddad av Kulturmiljölagen eller att sten tas i vattendrag och påverkar vattnets djup eller läge.

Riksantikvarieämbetets synpunkter har införts vilket innebär flera förtydliganden.

ÖGOF:s synpunkter ger inte anledning till några justeringar.

Norrköpings kommuns synpunkter ger inte anledning till några justeringar.

Skogsstyrelsen. Länsstyrelsen justerar avsnittet efter C-föreskrifterna så att det framgår att "Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för nyttjande och skötsel av befintliga anläggningar och basvägar för skogsbruket i nuvarande omfattning och enligt servitut och avtal så som; befintliga jaktorn och bäckövergångar (spångade) samt markägarens basvägar enligt bilaga 3".

OK Denseln, Länsstyrelsen inför föreningens förslag att tillstånd inte behöver sökas om större tävlingar enbart nyttjar basvägarna till fots, enligt bilaga 3, för passage genom området. Det förutsätter ändå avstämning med markägaren i vanlig ordning.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Ann Holmlid med naturvårdshandläggare Jens Johannesson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Marina Verbova, samhällsplanerare Sara Lilljebjörn, länsjurist Martina Willgert och antikvarie Malin Svarvar medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Beslutskarta och 1a jaktkarta
2. Skötselplan
3. Karta med basvägar
4. Hur man överklagar

Så här hanterar vi dina personuppgifter
Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

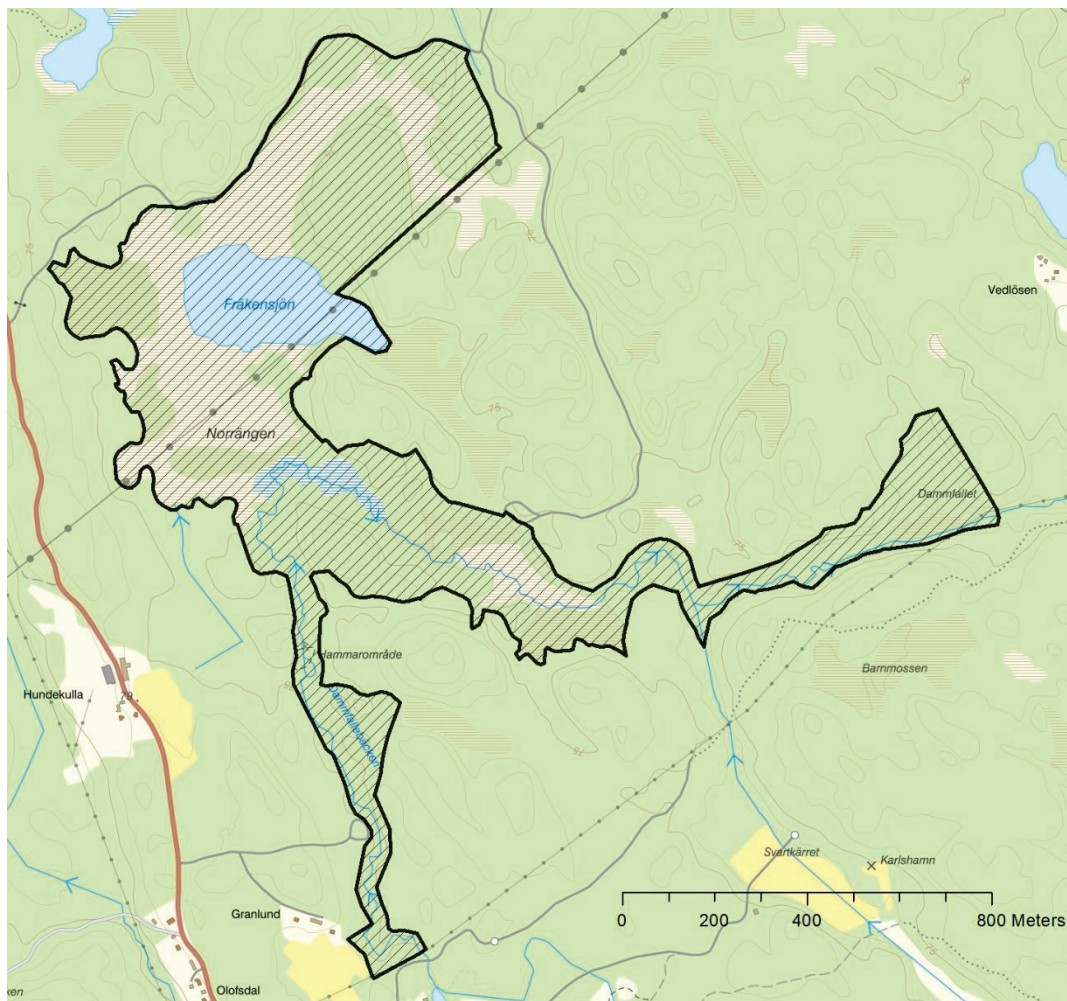
Sändlista

Holmen skog, Martin Jeppsson (jaktansvarig) martin.jeppsson@holmen.com
Svenska kraftnät (registrator@svk.se)
Vattenfall AB (registratur.eldistribution@vattenfall.com)
Norrköpings kommun, (kommunstyrelsens.kansli@norrkoping.se)
Mia Agvald Jägborn, ekolog, Norrköpings kommun, (maria.jagborn@norrkoping.se)
Sanna Strömberg, ekolog, Holmen skog (sanna.stromberg@holmen.com)
Riksantikvarieämbetet (registrator@raa.se)
Sveriges geologiska undersökning (sgu@sgu.se)
Skogsstyrelsen (skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se)
Naturskyddsföreningen i Norrköping (stefan.arrelid@telia.com)
Naturskyddsföreningen Östergötland (barbro.jaxon@gmail.com)
Östergötlands ornitologiska förening (kontakt@ogof.se)
Helen och Mariann Lindergren, Tolskepp Östra Granlund, 617 90 Skärblacka
Watz Ulrika, Hertig Karlsgatan 16, 582 32 Linköping
OK Denseln, (okdenselnkansli@gmail.com) och (bjorn.f.l.karlsson@telia.com)

Intern sändlista

Reservatsförvaltningen, John Ringström och Peter Dahlström

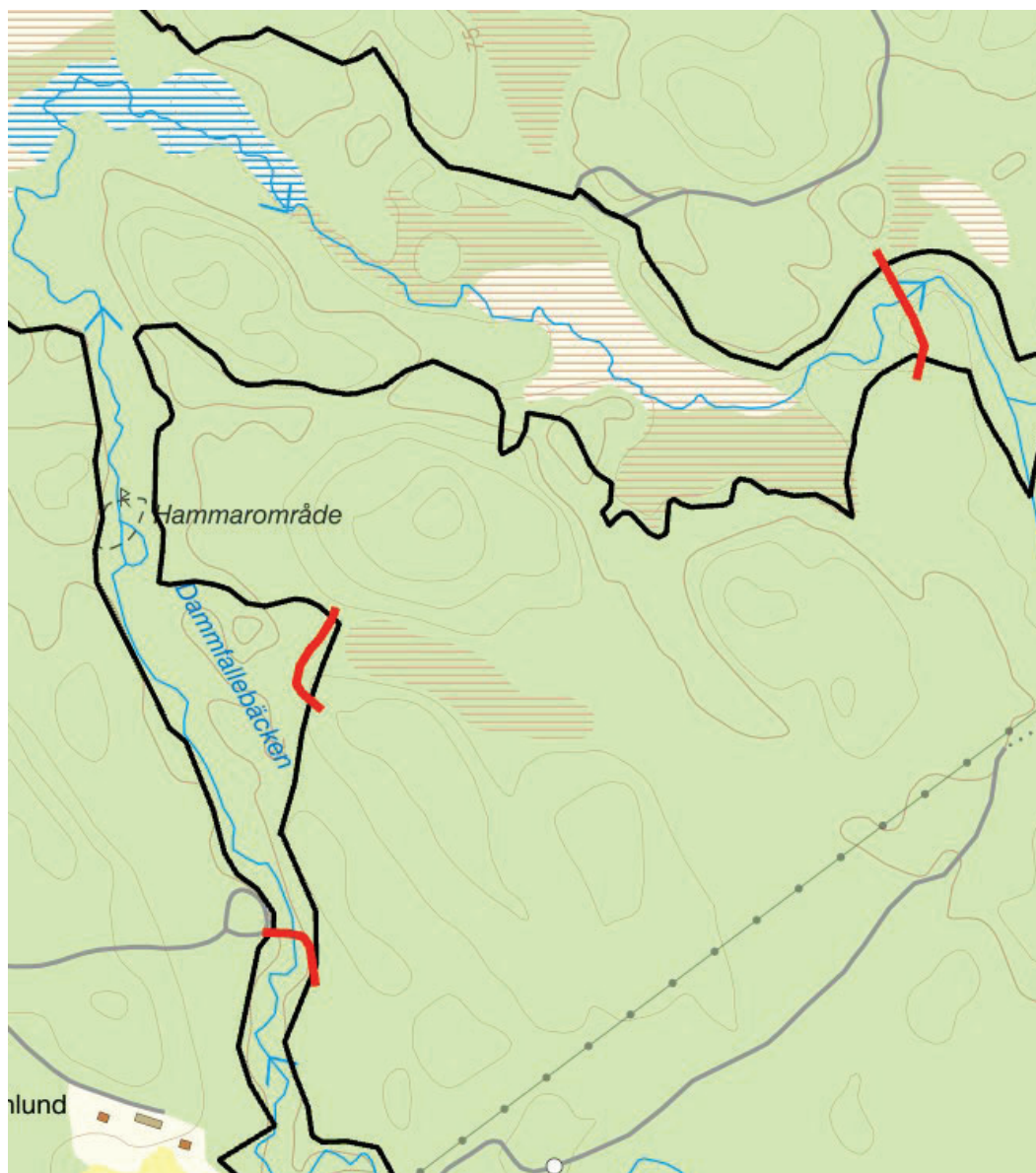
Bilaga 1. Beslutskarta.

Karta tillhörande Länsstyrelsens beslut om Dammfallebäckens naturreservat 2023-11-23.
Objektnummer (NVR-id) 2060481, dnr 511-22240-21.
© Bakgrundskartor Lantmäteriet.

(Bilaga 2. Skötselplan)

Bilaga 3. Basvägar som markägaren behöver nyttja för att nå produktionsskog. (Bilaga 2 utgörs av skötselplanen).

Karta tillhörande Länsstyrelsens beslut om Dammfallebäckens naturreservat 2023-11-23.
Objektnummer (NVR-id) 2060481, dnr 511-22240-21.
© Bakgrundskartor Lantmäteriet.